

Lieve vrienden van El Manguaré,

Vanuit een warm en benauwd Iquitos ... de derde tamtam van 2014.

Elke nieuwsbrief is het weer hard nadenken, waarover we gaan schrijven. Niet omdat we geen onderwerpen hebben, maar eerder omdat er te veel te vertellen is. We blijven merken dat het heel moeilijk is om goed over te brengen hoe het hier in Iquitos is. Het is zo'n totaal andere wereld, dat je er uren over kunt praten, zonder een goed beeld te schetsen. Eigenlijk kun je het pas (deels) bevatten, als je hier zelf rondloopt. We zouden jullie graag allemaal een keer mee de wijken in nemen, maar we weten dat dat helaas niet kan. We hopen jullie dan toch een klein beetje te kunnen vertellen hoe het gaat middels deze nieuwsbrief.

We willen jullie vertellen dat we uiteindelijk ons derde klasje hebben kunnen openen, dat onze trainingen aan docenten erg goed lopen en dat de geboortepapierencampagnes nog steeds indrukwekkend zijn. Daarnaast staan er verderop twee mooie verslagen van bijzondere vrijwilligsters die met ons hebben meegelopen.

Campagne voor het recht op beter onderwijs.

Samen met Restinga (een andere organisatie die zich in Iquitos inzet voor o.a. het onderwijs) hebben we in mei een regionale dag georganiseerd om de belabberde situatie van het onderwijs in onze provincie onder de aandacht te brengen. In nauwe samenwerking met het ministerie van cultuur, werden de mensen van het DREL (het regionale onderwijs orgaan), docenten en directeuren van scholen, andere lokale organisaties, ouders en kinderen en veel mensen van de media uitgenodigd voor deze kleurrijke happening.

Want als we iets willen veranderen zullen we het samen moeten doen. We wilden er vooral een dag van maken met een positief tintje. Dus er werd niet alleen gepraat over hoe slecht het gaat, want dat weet iedereen. Nee, de vier beste scholen van Loreto (en dat zijn niet alleen maar particuliere scholen) kwamen hun succesverhaal vertellen. Geweldig om de inspiratie en passie van deze mensen te zien en te voelen. Het geeft hoop op een betere toekomst voor het onderwijs van Loreto.

Verder kwamen de kinderen van twee scholen vertellen, wat zij graag willen. Want zij weten precies waar het mis gaat in het onderwijs en hoe ze het graag zouden willen. Zo vroegen ze o.a. om goed opgeleide docenten, met hart voor hun vak en oprechte interesse in kinderen. Daarnaast vroegen ze adequate schoolgebouwen, waar het prettig is om te vertoeven en waar schoolmaterialen zijn.

Op het eind van de dag zijn we in een grote optocht, onder begeleiding van lokale muziek en twee grote schilderijen van de twee kinderen die staan voor alle werkende kinderen, alle wensen van de kinderen en van alle genodigden gaan overhandigen aan de directeur van het DREL en aan alle tv stations.

Deze dag verandert helaas niet in een keer het onderwijs in onze Provincie, maar het is wel goed om alle mensen samen te brengen die ook veranderingen willen. Het is een voorzichtig eerste stapje in de goede richting.

Drie succesvolle trainingen achter de rug.

Eerder dit jaar schreven we over de eerste training die we gaven voor een grotere groep docenten. Ondertussen kunnen we jullie mededelen dat we afgelopen week, de laatste van onze drie trainingen met succes hebben afgerond. Alle drie de thema's: Vroegtijdige stimulatie, Technisch lezen en het creëren van een positief leesklimaat en Spelend rekenen zijn positief ontvangen bij de docenten. Ze vinden onze trainingen dynamisch, praktisch, leuk en leerzaam. Dat is fijn voor ons om te horen, want we hebben er ook erg veel tijd en energie in gestopt om de trainingen op dit niveau te krijgen. Het is heerlijk om te zien dat docenten enthousiast mee doen met alle dynamica's, ze geïntereiseerd luisteren naar nieuwe informatie en de "Aha momenten" te zien als ze zelf ervaren hoe iets voor kinderen is. Zo hebben we stiekem gegniffeld om hun frustratie tijdens het overschrijven van een Chinese tekst en was het fijn om te zien dat ze opeens beseften dat het geen zin heeft om kinderen iets te laten overschrijven terwijl ze geen idee hebben wat er staat, omdat ze nog niet kunnen lezen. Hadden we plaatsvervangende schaamte voor de juffen en meesters, die de sommetjes tot 20 toch echt niet konden oplossen en maar een beetje voor zich uit zaten te staren of te lachen en was het zalig om te zien hoe iedereen genoot van de live lessen met moeders en hun baby's. De opkomst bij alle trainingen was groot. Er waren elke keer zo'n 80 docenten. Een groot succes voor ons. En het mooie is dat we door deze trainingen flinke naamsbekendheid hebben opgebouwd. We sluiten dit met een tevreden gevoel af en gaan hier de komende jaren absoluut mee door.

Derde klas op ons eigen schooltje een feit

Ons laatste nieuwtje is er eentje van grote blijdschap. Eerder dit jaar gaven wij al aan dat het erg goed liep met de inschrijvingen op ons eigen schooltje. Ouders weten ons ondertussen te vinden en beseffen steeds vaker hoe belangrijk het is voor kinderen om een goede basis te hebben voor ze naar groep 3 gaan. Dus onze klassen zaten heel snel al vol met allemaal vijf- en zesjarigen, die buiten weinig zelfvertrouwen ook maar weinig van huis hadden mee gekregen over kleuren, nummers, hoe oud ze zijn, het vasthouden van een potlood, etc.

Het is voor de juffen toch iedere keer weer een zware taak om de kinderen zo ver te krijgen dat ze op het einde van het jaar de cognitieve kennis hebben, die groep 3 van ze vereist en ook nog eens ervoor te zorgen dat deze kinderen beter in hun velletje gaan zitten. Het probleem zit hem in een heleboel factoren. Niet alle kinderen hebben hetzelfde niveau en we hebben er altijd een aantal speciale kinderen tussen zitten, die net wat meer individuele aandacht nodig hebben.

We zijn dan ook super blij dat we dankzij een mooie donatie uiteindelijk een derde klas hebben kunnen openen. Daarmee slaan we drie vliegen in één klap. En we hebben alle kinderen kunnen inschrijven die nog op de wachtlijst stonden, we hebben super juf Blanca weer terug in onze gelederen en we hebben de klassen kunnen opsplitsen in niveaugroepen. Zo hebben we nu een klas, waarin de kinderen zitten, die het na een paar maandjes bij ons al best goed doen. Deze kinderen beginnen langzaam al met de basistof voor groep 3, zodat de overgang straks niet zo groot zal zijn. Daarnaast hebben we een middenklas, die gewoon lekker verder gaat om alles te leren, wat ze nog moeten. En het belangrijkste, we hebben een kleiner klasje gecreëerd waarin alle kinderen zitten, die zelfs de basis nog niet beheersen en die sociaal-emotioneel erg in de knoop zitten. Deze kinderen krijgen nu veel meer individuele begeleiding en dat hebben ze hard nodig.

Een warme junglegroet,

Marielle & Yolante

Carlijn Pieper, 29 jaar, vrijwilliger van juni 2014 tot augustus 2014 aan het woord:

Ik ben Carlijn en heb 2,5 maand in Iquitos gewoond en gewerkt bij El Manguaré. In Nederland werk ik als sociotherapeut met kinderen met autisme en daarnaast ben ik een jaar geleden afgestudeerd als speltherapeut, een van de redenen dat ik vrijwilligerswerk wilde gaan doen.

Vandaag is het mijn laatste dag in Iquitos, alles ingepakt en de foto's zijn van mijn muur. Ik herinner me goed hoe het was toen ik

hier 2,5 maand geleden aankwam: eerst de warmte die in mijn gezicht sloeg en toen het piepkleine vliegveld met 1 bagageband. Vervolgens warme knuffels van Mariëlle en haar kinderen; ik voelde me direct welkom hier. Ot had een heerlijke lunch gekookt en ik was blij dat het eten hier in Iquitos zo anders was als wat ik in Cusco kreeg: namelijk lekker! Heel fijn om direct aan te schuiven bij het gezin, een heerlijke chaos zo samen met drie kleine meiden, half Spaans, half Nederlands pratend. Meteen toen ik in de wijk rondliep en met de motorkar naar het centrum ging was ik blij om hier te zijn! Een unieke en bijzondere stad, met veel verschillende kanten en tegenstellingen; hele arme wijken op palen, een compact en Europees ogend centrum. Een prachtige boulevard uitkijkend op de Amazone met veel westerse restaurants en barretjes, maar ook veel straatkraampjes en Peruaanse restaurantjes met alleen maar 2 tafels. Ik was zo blij dat ik hier 2,5 maand mocht blijven en alles ontdekken!

De eerste dag was een extreem volle dag voor mij, bij Mariëlle achterop de motor langs Cristo Redentor gereden. Dit is een grote school, waar El Manguaré mee samenwerkt om hun onderwijs te helpen verbeteren. Snel de mensen aldaar ontmoet en daarna door naar El Manguaré. Ik vond het bijzonder om te merken dat de school van El Manguaré in de arme wijk zelf staat, misschien ook wel logisch, maar toch had ik dat niet direct verwacht. De kindjes in de klassen waren allemaal blij om mij te zien, van enkele kreeg ik direct knuffels. De eerste week heb ik examens afgenomen bij de kinderen, om ze te kunnen observeren en erachter te komen wat hun niveau is. Mijn eerste indruk: hele onzekere kinderen, uit arme gezinnen en vaak een laag niveau. Soms durven ze niet eens te praten. Ik was hierheen gekomen om met deze kinderen te spelen, aangezien ik speltherapeut ben. Ik zag dat ik bij deze kinderen erg laag zou moeten insteken en niet teveel verwachten, vooral van de korte tijd dat ik hier ben. Ik had wel direct heel veel zin om te beginnen, maar eerst had ik daarvoor een ruimte en spelmaterialen nodig! Ik heb daarom van het geld wat ik ingezameld had bij familie en vrienden heel veel nieuw speelgoed gehaald, voor een eigen spelkamer. Ook heb ik een muur laten bouwen, zodat de

speelruimte afgeschermd zou zijn van de klas. Nu had ik een hele fijne en ruime kamer, met heel veel nieuw speelgoed. Ik heb met alle kinderen een keer gespeeld in deze ruimte, om te observeren welke kinderen het het hardst nodig zouden hebben. De kinderen die net de extra rust en aandacht kunnen gebruiken, en hopelijk ook zich wat zekerder kunnen gaan voelen dankzij het spelen.

Ik heb alleen met de kinderen van El Manguaré zelf gewerkt, omdat er al genoeg waren die mijn hulp goed konden gebruiken. Het was fantastisch om te zien hoe de kinderen genoten van al het nieuwe speelgoed, en de aandacht. Al vrij snel wilden alle kinderen steeds opnieuw komen spelen. Maar ook zag ik verandering bij de kinderen in de spelkamer; sommigen durfden meer, gingen meer contact maken en namen meer initiatieven. Ik was hier heel blij mee en vond het ook jammer dat ik niet langer kon blijven om meer ontwikkeling te stimuleren. Ik weet zeker dat heel veel kinderen er veel baat bij kunnen hebben, ik hoop dan ook dat komende vrijwilligers door zouden willen gaan met wat ik begonnen ben! Hiervoor heb ik een hele gebruiksaanwijzing geschreven over hoe de spelkamer en de materialen gebruikt kunnen worden.

De laatste week heb ik nog een presentatie gehouden voor het hele team, in het Spaans! Dat was aardig spannend, want mijn Spaans is niet geweldig. Maar ik vond het superleuk om wat van mijn kennis over spel over te kunnen brengen en hierdoor niet alleen speelgoed, maar ook informatie te kunnen achterlaten. Iedereen was enthousiast en ik was aardig trots op mijzelf!

Naast het werken met de kinderen heb ik vooral Iquitos, de omgeving en natuurlijk de jungle ontdekt. Het is echt een wereld op zichzelf hier, omdat het zo afgelegen ligt. Ik heb een prachtige tijd gehad en zou graag ooit nog eens teruggaan, wie weet wat de toekomst brengt....

Annelies en Marie-Claire, Hier via studentenvereniging Aisec, aan het woord:

Junglebook, geen sprookje: la selva de Peru!

Nog moe van het reizen vertrokken we diep in de nacht alweer naar onze laatste bestemming: Iquitos. Al snel stonden we oog in oog met levensgevaarlijke wezens uit de jungle: miereneters, reuzenratten, en dieren waarvan we nog steeds niet precies weten tot welk soort ze behoren. We waren door Marielle en haar kinderen opgehaald van het vliegveld en niet veel later sjeezden we door een landschap dat weer compleet nieuw voor ons was. De lucht was bewolkt en grijs, op de weg reden bijna geen auto's (alleen motortaxi's en scooters), we zagen geen bergen maar wel heel veel groen. Na even snel de rugzakken droppen en andere kleding aantrekken, waren we meteen de motor opgehoopt naar een eettent waar voorgenoemde dieren rondliepen in de achtertuin, voor ons meer een dierentuin. Hier gingen we eten voor het afscheid van vrijwilligerster Carlijn die 's middags zou vertrekken.

Wacht, even een stukje toelichting: El Manguaré (elmanguare.nl) is een niet-gouvernementele organisatie in Iquitos. De organisatie zet zich onder andere in voor de verbetering van onderwijs in Iquitos, regelt dat hele arme mensen hier identiteitspapieren kunnen krijgen, en vangt hele arme kinderen met een leerachterstand op in een kleuterschool in de wijk Belén. El Manguaré is opgericht door twee Hollandse dames: Marielle Pepels en Yolante van de Graaff. Marielle was deze week onze steun en toeverlaat. In haar achtertuin staat een gebouwtje, daar zijn meerdere kamers en een keuken. Het hele jaar door ontvangt zij vrijwilligers die werken voor El Manguaré. We zijn hier met open armen ontvangen. Marielle heeft ons alles verteld over de organisatie, de omgeving en alle problemen hier. Iquitos ligt midden in de jungle en is niet te bereiken via de weg. De provincie wordt ook wel de vergeten provincie genoemd, er is heel veel armoede en totaal geen hulp vanuit de regering. De verhalen die we te horen kregen waren dan ook niet rooskleurig te noemen, sociale problemen zoals tienermoeders, alcoholisme en misbruik zijn hier de orde van de dag. Ook al brachten wij maar een ruime week door in Iquitos - de tijd die andere vrijwilligers, volgens Marielle, nodig hebben om te acclimatiseren – we wilden heel graag wat betekenen voor El Manguaré.

Maandagochtend gingen we langs alle projecten zoals de kleuterschool in Belén en de school Cristo Redentor waar El Manguaré assistentie verleent op het gebied van educatie.

Dinsdagochtend gingen we met Nuria Belén in om haar te helpen met de promotie van de dagen die plaatsvinden, vanuit El Manguaré, voor mensen zonder DNI, om die gratis aan te vragen. Dus, wij gingen met Nuria mee om het woord te verspreiden. We liepen over een markt waar geen eind aan leek te komen. Op een gegeven moment stonden we op een splitsing van vier wegen, en zover je kon kijken zag je alleen maar markt. Mensen, waaronder bejaarden en kinderen, stonden vanalles te verkopen. We keken onze ogen uit en zagen bijvoorbeeld hele manden met vissen die nog leefden, enorme wormen die men hier eet, en vlees van niet alleen koeien, kippen en varkens, maar ook krokodillen, schildpadden en apen. Deze lagen allemaal goed zichtbaar uitgesteld (hmmm). De baby's sliepen ertussen, of in een geïmproviseerde hangmat boven de varkenskoppen. We zagen mensen midden op straat kippen de nek omdraaien en net van de weg af waren ze met een paar man bezig een kermend zwijn te slachten. Op een andere hoek zagen we een soort kapper, allemaal kleine jongetjes aan een tafel en een stel vrouwen die de haren knipten. Dit alles vond plaats in een zee van mensen, hitte, afval en zwerfhonden. Iedereen wilde het verhaal over een gratis DNI horen, zoals jonge meisjes met baby's, maar ook hoogbejaarden. Midden door de wijk Belén loopt de rivier, die we dan ook over moesten steken met een bootje. Hier werd de armoede ons nog eens heel duidelijk, de huizen lijken op instorten te staan. Nuria vertelde ons dat het water van de rivier overal voor gebruikt wordt, om te koken, te wassen, te drinken, en.. als riool. Toen we terug bij het huis waren, hadden we het gevoel dat we er al een hele jungle-tocht op hadden zitten. 's Avonds toen we in de stad koude limonade dronken, zagen we deze stad weer in een heel ander licht.

Woensdag waren we alweer vroeg uit de veren. Vandaag zouden we opnieuw met Marielle naar de basisschool Cristo Redentor gaan om te lezen met de kinderen uit de "primer grado" (voor ons vergelijkbaar met groep 3). Aula's zoals in Nederland kennen de scholen hier niet, en daarom zaten we lekker in de openlucht buiten het klaslokaal aan mini-tafeltjes en stoeltjes. De kinderen dragen allemaal een uniform, en een keer in de zoveel tijd moeten ze formeren en zingen ze allemaal foutloos het Peruaanse volkslied (dingetje dat nog stamt uit de tijd van het Militaire regime). Het was ook een flashback naar onze eigen kindertijd, alleen dan versie 2.0: en Español. Zoals wij in groep 3 de woorden ma-ma, ap-pel, etc. fonetisch leren uitspreken, is dat hier niet anders maar dan in de vorm pa-to (eend), bé-bé (baby) etc. El Manguaré ondersteunt de leraren en leraressen op de school bij het verbeteren van hun lessen, dat is ontzettend hard nodig want 9 van de 10 keer kunnen de leraren zelf ook niet goed lezen en rekenen. Ook heeft Marielle een boek samengesteld om te leren lezen. Iedere week vindt er een sessie plaats met vrijwilligers van El Manguaré, waarbij de vooruitgang van de kinderen wordt gemeten. Als je de lijst onder ogen krijgt bemerk je meteen dat het niveauverschil enorm is. Dit is te wijten aan het feit dat veel

ouders niet of nauwelijks oefenen met hun kind, en wanneer ze dit dus wel doen zie je het meteen. Zoals wij in Nederland oefenen en spelen met kinderen, hier zijn de ouders vaak niet zo begaan met hun kinderen (ze hebben er vaak erg veel, al dan ongewenst of niet). Zo zaten we dus de ene keer met een kindje te lezen wat verveelt en robot-achtig alle woorden en zinnen opdreunde, en de andere keer met een kindje dat zelfs mama en mala niet uit elkaar kon houden. Heel schattig wel dat ze dan af en toe zelf woorden gingen verzinnen en je bedenkelijk aankeken (zo oefende Annelies met een kindje dat continu overal “paloma’s”, oftewel duifjes, zag staan), of stiekem naar de plaatjes keken om ook maar iets te herkennen. De stickervellen die we uit Nederland mee hadden genomen, vielen ook erg in de smaak en het uitkiezen van een pronkstuk duurde af en toe bijna langer dan de hele sessie.

El Manguaré organiseerde donderdag en vrijdag een training voor plaatselijke docenten op de school Christo Redentor. De trainingen stonden in het teken van rekenen. We besloten vrijdagochtend een kijkje te gaan nemen. De training was erg leuk om bij te wonen, en er werden veel spellen gespeeld die de docenten in het vervolg met hun klas uit zouden kunnen voeren. Ook werden er verschillende liedjes gezongen, die kinderen moeten helpen om bepaalde figuren (we kunnen inmiddels een liedje zingen over de vier kanten van een vierkant... in het Spaans!) of cijfers uit elkaar te houden.

Dit weekend stond voor ons in het teken van het DNI project. Zaterdagochtend om acht uur meldden we ons bij El Manguaré in Belén om Nuria te helpen. Tot onze verbazing troffen we daar al een grote groep mensen aan, allemaal wachtend op de kans om een DNI te verkrijgen. We hadden al eerder besloten dat we dit weekend portretten wilden maken van de mensen die van deze gelegenheid gebruik maakte, om zo iets blijvends achter te laten voor Marielle. Echt onvoorstelbaar hoeveel mensen eigenlijk niet officieel bestaan. Ook was er een erg triest verhaal van een jongetje van 9 jaar, die met zijn moeder en zusje naar El Manguaré was gekomen voor zijn DNI. In al de jaren had hij er namelijk nooit een gehad. De jongen zat in een rolstoel, en leed aan een ernstige ziekte. Nuria liet het ons zien, overal op zijn lijf had het kindje korsten en zelfs op zijn hoofd iets wat veel weg had van een open wond. De moeder vertelde ons dat ze nog nooit naar een arts is geweest met hem, en hij dus nog nooit is behandeld, doordat hij niet in het bezit is van een DNI. Toch even slikken als je hiermee wordt geconfronteerd.. We hebben hem als aandenken een Nederlandse vlag gegeven en deelden onder de aanwezige kinderen nog wat Albert Heijn WK Hamsters uit, waar ze allemaal dolgelukkig mee waren. Nadat de grootste drukte voorbij was, aten we nog een hapje met z’n allen op de school en gingen we naar huis om even bij te komen van alle indrukken.

En nu zitten we onze allerlaatste blog te schrijven in een internetcafé in Iquitos waar het op het moment van schrijven door het dak heen regent (letterlijk). We hebben net een (bezwete) selfie genomen met Inca Kola (chemisch gele mierzoete frisdrank) die we zowaar lekker beginnen te vinden, net nu we morgen weg gaan. Iquitos blijft een mooie, bijzondere, en ook mystieke stad. Alleen uit de jungle hoor je al genoeg mysterieuze verhalen, bijvoorbeeld over de drug ayahuasca, waarvoor veel toeristen deze kant op komen. Verder is het net alsof de stad een geurbaniseerde jungle is, waar vanuit de rest van Peru geen omkijken naar is. Toch moet je toegeven dat de stad ook zeker charme heeft, alsof het zo maar zou kunnen zijn dat de volgende James Bond film zich hier zal afspelen. Na alle contrasten in Peru hadden we niet verwacht dat we nog ergens zouden komen waar alles weer zo anders is! Iquitos was een mooie afsluiter, we hebben veel verschillende gezichten van dit grote, prachtige land gezien en reizen vanaf morgen terug naar het land van Robben, van Persie en Sneijder. Hasta luego!